

Verslag Onderwijsbestuur 7 december 2022

Tijd: 11:00-13:00

Plaats: Academiegebouw Dining room – hybride

Aanwezig: Ton Liefwaard (voorzitter), Niels van de Ven, Matthias Haentjens, Armin Cuyvers, Bastiaan Rijpkema, Danielle Chevalier, Sigrid van Wingerden, Wilko Gruizinga, Esther Huiskers, Peter van Es, Julie Külsen, Anne-Claire van Dijk, Nicole de Waal, Lisa Kortekaas (Orange Otters), Laura Buissink, Jean-Pierre van der Rest

Afwezig (met bericht van verhindering): Anette van Sandwijk

Opening en Vaststelling Agenda

Lisa Kortekaas van de Orange Otters wordt geïntroduceerd. Zij is communicatie adviseur en kijkt samen met Nicole de Waal en Niels van de Ven naar het functioneren van de interne communicatie binnen de faculteit. Daarbij onderzoekt zij met name wat er goed gaat en waar verbeterpunten liggen. Ze schuift aan om te onderzoeken hoe dit overleg zich verhoudt tot het geheel.

Mededelingen en Stand van Zaken

In januari zal het punt JPAO op de agenda komen te staan en uitgebreid(er) worden besproken.

Niels van de Ven en Ton Liefwaard hebben gesproken over de communicatie van het huidige coronabeleid. Er komt een tentamenperiode aan en hiervoor is het belangrijk om duidelijk te hebben wat de uitgangspunten zijn. Niels van de Ven vertelt dat het goed is om hiervoor boven water te krijgen hoe het precies zit. Een belangrijk punt is dat er zelftesten beschikbaar zijn en dit nog niet bij iedereen bekend is. We zijn daarnaast een communiqué aan het opstellen, een voor studenten en voor docenten, met daarin de uitgangspunten die er nu zijn.

Peter van Es geeft aan dat hierop aansluitend het ook belangrijk is dat we duidelijk hebben op welke lijn we liggen met betrekking tot online onderwijs. Ton Liefwaard geeft aan dat dit opgepakt wordt bij de rondvraag. De streefdatum is om op 15 december het communiqué uit te sturen. De poster die in de faculteit hangen zullen ook onderhanden worden genomen, daarop staat momenteel oude informatie.

Onderwijsberaad.

Op de agenda van het Onderwijsberaad staat het punt digitaliseringstrategie. Op verschillende plekken binnen de universiteit ontstaan er problemen met digitaal onderwijs. As we, als universiteit, serieus een digitaliseringstrategie willen hebben, dan moeten we op dit punt nu stappen maken. Het blijkt echter lastig om de gehele universiteit in beweging te krijgen.

Ook het thema studentenwelzijn staat hoog op de agenda. De rol van Susanne Deen, Wellbeing Officer, en de rol van studieadviseurs, de loopbaancoach zullen verder worden ingevuld en ontwikkeld de komende periode.

Er is veel aandacht geweest voor het samenwerkingsverband 'UniEuropa'. Deze aandacht heeft er toe geleid dat er veel Europese subsidies zijn vrij gekomen. Begin 2023 zal dit punt uitgebreider op de agenda komen.

Jean-Pierre van der Rest geeft aan dat er twee nieuwe medewerkers zijn aangetrokken. Er is daarmee gekozen voor een andere structuur, waarbij de taken tussen organisatie en ontwikkeling strikter zijn gescheiden. Toch heeft deze structuur nog niet geleid tot het gewenste effect, mede

door de uitval van een collega. Er is inmiddels een vacature uitgezet en nog nieuwe collega gevonden.

Matthias Haentjens geeft aan dat er geen noemenswaardige updates zijn vanuit de Advanced Masters. De aanbevelingen van de heraccreditatie worden momenteel herzien en geïmplementeerd via een tweejarig programma. Ook met het oog op de naderende heraccreditatie is dit belangrijk.

Update kernvisie

Ton Liefwaard en Bastiaan Rijkema geven een schets van het proces. Het bestuurlijke traject is afgerond. Begin november (2022) is het Advies Kernvisie Bachelor opleidingen met de Faculteitsraad besproken. Hierna is de verkenningsfase gestart. Rachna in 't Veld, van de Reflect Academy, is als projectleider begonnen. Er zijn ook een aantal gesprekken gevoerd met verschillende stakeholders. In januari zal de Taskforce Kernvisie daadwerkelijk aan de slag gaan met het proces van de implementatie Kernvisie. Voor de Kerst is het de bedoeling dat er nog een communicatiebericht uitgaat aan alle stakeholders binnen de faculteit, waarin een duidelijk verhaal staat van de stand van zaken.

Peter van Es vraagt of er koppeling bestaat tussen de Kernvisie en het thema studentenwelzijn. Wat Ton Liefwaard betreft bestaat hier zeker een verband tussen. Hij geeft aan dat dit ook naar boven kwam in het gesprek met studenten. Susanne Deen zal dan ook stevig aanhaken bij de implementatie van de Kernvisie en studenten informeren. Tot slot zullen studenten uitvoerig worden meegenomen in het proces.

Jean-Pierre van der Rest geeft aan dat dit thema wellicht nog in de kernvisie kan worden toegevoegd. Bastiaan Rijkema geeft aan dat het thema al in de kernvisie staat. Studentenwelzijn is een groot probleem en het is belangrijk dat dit wel wordt meegenomen. Ton Liefwaard geeft aan dat het een thema is dat meerdere vlakken raakt. Als je toewerkt naar een selecterend eerste jaar dan zal er ook moeten worden gewerkt aan verwachtingsmanagement. Het is belangrijk om goed mee te nemen in de communicatie aan studenten.

Eindrapport Werkgroep Keuzevakken II

Vanessa Mak sluit aan vanuit de Werkgroep Keuzevakken II om het Eindrapport te bespreken. Ton Liefwaard geeft aan dat het Faculteitsbestuur heel graag het Onderwijsbestuur wil vragen om input te geven op het rapport. Dit is het tweede rapport over de keuzevakken en het keuzeonderwijs. Het eerste rapport, dat onder leiding stond van Pauline Schuit, gaf aan dat het huidige aanbod nog niet tot formatieproblemen, maar vooral aan een visie ontbrak.

Met het voorliggende Eindrapport is een opvolgend rapport op het rapport van de Werkgroep Keuzevakken I. Ton Liefwaard geeft aan dat er nog geen bestuursreactie of positionering vanuit het FB is. Het is belangrijk om ook het traject van de implementatie van de Kernvisie te betrekken bij de bespreking van dit rapport. Voor de hand ligt om de bevindingen van de Werkgroep te nemen als startpunt voor implementatie van een keuzeruimte van 30 EC in het 5^e semester.

Vanessa Mak geeft aan dat de Werkgroep gedurende het proces is ingehaald door de Adviesgroep Kernvisie, waardoor de originele opdracht aan de Werkgroep iets anders is uitgevallen.

De belangrijkste twee vragen aan de werkgroep waren om een goedwerkend governance model en inhoudelijk toetsingskader op te stellen. Deze zijn uiteindelijk mede op basis van de uitgangspunten kernvisie opgesteld, samen met de nieuwe Richtlijn Minoren en Keuzeonderwijs.

De Werkgroep merkte al snel dat er een aantal ingewikkelde keuzes gemaakt moeten worden die betrekking hebben op een aantal elementen, zoals de spreiding van keuzeonderwijs, het aanbod van minoren in relatie tot het aanbod aan keuzeonderwijs en de beroepsvereisten voor de opleiding Notarieel Recht. Verder opvolging van de Werkgroep zal met deze vragen aan de slag gaan, de Werkgroep heeft zich gefocust op de geven om te kijken welke mogelijkheden er zijn.

Sigrid van Wingerden hoorde vanuit haar afdeling terug dat wanneer wordt bepaald wat het uiteindelijke aanbod aan keuzeonderwijs is, hierbij ook in oog wordt genomen welke wensen er op de afdelingen bestaan. Ze vraagt zich af of dit goed genoeg gewaarborgd is in het uiteindelijke stuk.

Anne-Claire merkt op dat de vragenlijst vanuit studenten niet volledig is meegenomen. Daar staan namelijk bepaalde conclusies in die niet terugkomen in het hoofdstuk en het rapport. Julie Külsen legt uit dat deze wel mee zijn genomen, maar doordat de vragenlijst nog betrekking had op de huidige situatie deze niet helemaal representatief zijn voor de wensen van studenten.

Esther Huiskers geeft aan dat ze het verwarrend vindt dat, wanneer ze de stukken leest, soms blijkt dat er helemaal geen ruimte is in ons onderwijs en soms blijkt dat er toch wel ruimte is in het onderwijs om bijvoorbeeld een vrije keuzeruimte van 30 EC te implementeren. Dit is een bruikbare tip en Nard Willemse geeft aan voortaan de stukken beter te ordenen, zodat duidelijk is hoe dit proces op verschillende niveaus zich heeft ontwikkelt.

Vanessa Mak geeft aan dat de details nog niet vastliggen en dit door de opvolging zal worden uitgewerkt. Het is uiteraard wel een interessante vraag. Wanneer alles in één semester is geconcentreerd, dan is het belangrijk om hier goed naar de verdere spreiding van het keuzeonderwijs te kijken. Dit speelt ook bij het Instituut van Privaatrecht beaamt ze. Waar nog gekeken kan worden is het uitbreiden van aanschuifonderwijs, waarbij je reguliere vakken ook openstelt voor externen.

Ton Liefwaard voegt toe dat deze, en alle andere vragen wezenlijk zijn, maar horen bij de verdere uitwerking. Het punt van de piekbelasting moet zeker moeten worden meegenomen hierin.

Er worden twee oplossingen aangereikt. Een oplossing kan zijn door bijvoorbeeld met gebonden keuzevakken te gaan werken. Daarnaast moet worden gezorgd dat de afstudeerrichtingen goed en zorgvuldig worden geroosterd. De roosterwijziging, hiermee wordt bedoelt dat het merendeel van het keuzeonderwijs naar het vijfde semester gaat, is een uitermate ingewikkeld proces dat veel tijd inneemt. Deze tijd is hard nodig.

Armin Cuyvers geeft aan dat hij het goed vindt dat LLC's over het hele jaar worden behouden.

Armin Cuyvers vraagt zich af hoe men het voor zich ziet om 10 procent doorstroom aan vakken per jaar te bewerkstelligen. Ton Liefwaard geeft aan dat hij zich zorgen maakt over dit punt en hoopt dat dit punt niet te groot wordt opgetuigd. Je wilt juist ook continuïteit. De suggestie van 10 procent aan nieuwe vakken doorloop van nieuwe vakken per jaar is begrijpelijk, maar het exacte aantal en de manier waarop moet zeker nog verder worden onderzocht geeft hij aan. We moeten dit aantal dus niet zomaar vaststellen.

Bastiaan Rijpkema heeft gemerkt dat vanuit het oogpunt van de Kernvisie het moeilijk is om de discussie van de harmonisatieagenda te koppelen aan het rapport. We moeten het hebben over hoe we dat semester vorm gaan geven, nu deze er komt. Fijn dat er meer sturing in de governance komt, maar de afbakening van dit aantal moet nog worden uitgewerkt.

Er wordt afgevraagd hoe de faculteit om moet gaan met de flexibele schil, dat is een punt van aandacht. Hoe zorg je dat aanbod en vraag, docenten in dit geval, op elkaar afgestemd worden.

Docenten die verantwoordelijk voor keuzevakken en niet in het reguliere onderwijs participeren voelen zich niet altijd verbonden met het geheel. Hoe kan je ervoor zorgen dat dit onderwijs wél wordt verbonden met de Kernvisie en het geheel aan onderwijs in de faculteit. Daarbij wordt ook de vraag gesteld hoe men om dient te gaan met het stoppen van vakken.

Jean-Pierre geeft aan het goed te vinden dat het JPAO is toegevoegd als oplossing voor een deel van de problemen (spreiding, positionering). Hij beaamt dat het JPAO een oplossing kan zijn voor veel problemen.

Adviesrapport Grensoverschrijdend Gedrag

Het voorliggende Adviesrapport is geschreven nadat er signalen zijn ontvangen vanuit docenten dat zij steeds frequenter te maken hebben met beledigende en mondige studenten. Nadat dit signaal eerst vanuit de Faculteitsraad is waargenomen, bleek al snel dat dit een groter probleem is dat bij veel docenten, maar ook bij studenten (onderling als vanuit docent naar student). Het Adviesrapport geeft het belang van dit onderwerp weer en inventariseert welke maatregelen er al zijn en welke maatregelen een positieve toevoeging kunnen zijn op dit onderwerp.

Julie Külsen onderschrijft dat het advies om de student assessor weg te halen uit de Klachtenregeling en de Klachtencommissie een goed idee is. Ze geeft aan dat ze situaties heeft meegemaakt waarbij men zich kan afvragen of de studentassessor hiervoor het eerste aanspreekpunt is. De studentassessor is immers niet opgeleid om vanuit expertise om te gaan met deze situaties.

Verder geeft Julie Külsen aan dat ze denkt dat het goed is om ook studieverenigingen mee te nemen.

Sigrid van Wingerden geeft aan dat ze ervaart dat er gezegd wordt dat we niet genoeg voorzieningen hebben op dit thema, maar er aan de andere kant al erg veel zijn. Met name de communicatie is niet goed op dit onderwerp en daarmee escaleert het ook.

Peter van Es geeft aan dat ongepast gedrag ook deel is van de definitie. Daarnaast beaamt hij dat het de afgelopen jaren steeds erger is geworden.

Esther Huiskers geeft aan dat het goed is dat er zoiets is. Het is een buitengewoon ingewikkeld thema. Het gaat over een brede definitie waarbij je altijd twee personen hebt. Hierdoor hangt veel af van nuances en de personen. De aard van de grensoverschrijdend gedrag is belangrijk. Tot slot is het beschermen van de gedragsovertreder, zeker in eerste instantie, ook heel belangrijk.

Er wordt gesteld dat het goed is om niet een afdelingshoofd alle verantwoordelijkheid te geven om dit onderwerp aan te pakken. De docentdecaan kan hier een belangrijke rol in vervullen, door een onafhankelijk loket te zijn voor personen die met potentieel grensoverschrijdend gedrag te maken hebben gehad.

Jean-Pierre van der Rest geeft aan het wellicht een goed idee kan zijn om de docentdecaan actief de afdelingen in te sturen. Eventueel met een training over het onderwerp. Op die manier wordt deze persoon zichtbaar en kan hij/zij gelijk een preventief signaal afgeven.

Bastiaan Rijpkema geeft aan dat het niet enkel beledigende of grofgebekte studenten hoeven te zijn die grensoverschrijdend zijn. Er zijn juist ook studenten die erg agressief of beledigend kunnen zijn op een hele 'nette' en formele manier. Dit zijn studenten die een hele indringende vorm van communicatie hebben. Een docent moet dan een manier vinden om hiermee om te gaan., ook om te

voorkomen dat het geformaliseerd wordt in een klachtenprocedure. We moeten praten over wat voor soort community zijn. Hij vervolgt dat we praktische stappen moeten durven zetten. Leg daarbij ook actief uit wat de docentdecaan doet.

Nieuwe Opleidingen

Ton Liefwaard geeft aan dat we bezig zijn met het opzetten van een aantal nieuwe opleidingen. Het gaat vandaag om een nieuwe bachelor en Master Economie die, mochten ze de macrodoelmatigheidstoets doorstaan, gegeven zullen worden op de Campus Den Haag. Specifiek zullen ze worden gehuisvest in een nieuw gebouw. Inhoudelijk hebben de opleidingen betrekking op het vakgebied economie. Nadat de macrodoelmatigheidstoets is afgerond, zullen de plannen verder uitgewerkt worden.

Olaf van Vliet licht toe wat de nieuwe opleidingen onderscheidt en wat ze inhouden.

Het Faculteitsbestuur heeft al nagedacht of de twee opleidingen waargemaakt kunnen worden. Zij zien veel potentie, met name de koppeling tussen economie en het juridische. Dat geeft ook gelijk een zorgpuntje; er moeten namelijk wel voldoende linkjes zijn met het juridische. In het algemeen is het Faculteitsbestuur positief, maar geeft wel aan dat er werk aan de winkel is.

Matthias Haentjens geeft aan dat er veel Europese wetgeving bestaat over economische stabiliteit. Hij vraagt zich af hoe dit onderwerp op macro en/of micro niveau kan worden verwerkt?

Er wordt verteld dat er samenwerking plaatsvindt met psychologen in bepaalde vakken en met historici in andere vakken. Stabiliteit is een groot aandachtspunt. Er worden veel dingen al verzorgd binnen de opleidingen op dit punt. De samenwerking en wisselwerking moet wel nog verder worden uitgebouwd, waarbij een link met de Kernvisie ook erg aantrekkelijk is.

In onze faculteit is het lastig om met alle afdelingen, met name in deze fase, met zes voorlopige vakken te komen én een complete samenwerking op te zoeken. Vanuit economie gezien ligt dit voor de hand. Wellicht wordt er gekozen om deze namen te noemen en na de macrodoelmatigheidstoets de exacte namen van deze vakken nog in te vullen.

Sigrid van Wingerden geeft aan dat het gepresenteerd wordt als een interdisciplinair onderwijsprogramma. Echter, dit geldt niet voor Rechtsgeleerdheid. Hier is er slechts een vak dat betrekking heeft op juridische inhoud. Ze geeft aan dat het goed is om profiel te kiezen.

Olaf van Vliet geeft dat dit nog niet zo duidelijk is geformuleerd, maar dat het wel het idee is om een integratievak aan te bieden.

Julie Külsen vraagt aandacht voor de organisatorische implicaties. De faculteit der Rechtsgeleerdheid zit in Leiden. We moeten goede begeleiding geven voor, met name, de internationale studenten. Doordat het onderwijs niet in Leiden gegeven wordt, moet je ook hiermee mee aan de slag. Het lijkt haar goed om ook eens te kijken wat Den Haag kan betekenen voor ons.

Armin Cuyvers geeft aan dat het, voortbouwend op wat Sigrid van Wingerden vertelde, goed kan zijn om een integratievak te gebruiken. Ook in plaats van het geven van een scriptie. Hiermee worden de lijntjes met Legal Empirical Studies verder uitgebouwd. Hij geeft dit graag mee als suggestie.

Ton Liefwaard geeft aan dat het sentiment ten opzichte van internationale studenten een beetje keert. Tegelijkertijd heeft de NVAO gezegd dat de voertaal geen criteria meer is in hun oordeel. Dit is uiteraard wel een punt aangezien het College van Bestuur aangaf de opleidingen juist in het Engels te

geven. Een optie zou zijn om de bachelor in twee talen aan te bieden. Strategisch vormt het dan geen punt. We doen hier al veel mee en werken graag met Armin samen.

Danielle geeft graag mee dat de opleiding Law & Society niet al te lang geleden een macrodoelmatigheidstoets heeft opgesteld. Ze nodigt de gasten uit om contact op te nemen voor tips.

Accreditatie

Ditmaal is er slechts een korte update over de planning en het panel. Eind mei zal er een visitatiecommissie langskomen, op 24 en 25 mei. We hebben daardoor een beetje extra tijd voor onze voorbereiding en zelfevaluatie. Ten tweede hebben we ook namen van het kernpanel afgesproken met de andere leden van ons cluster. We zijn het eens over vier leden van het kernpanel. Aangezien de namen gevoelig liggen, zijn deze niet opgenomen in het verslag.

Het is verder goed om te weten dat de scripties die nu worden gedocumenteerd, relevant zullen zijn tijdens het accreditatieproces.

Rondvraag

Danielle Chevalier heft een punt voor de rondvraag dat gaat over de selectieprocedure voor de Master Law & Society. Ze vertelt dat Het kunnen selecteren is een belangrijk punt voor de master Law & Society, omdat we vrij breed geformuleerde toegangseisen hebben. Ondertussen zijn er deze week zes toelatingsverzoeken binnen gekomen van Chinese studenten. In onze ervaring zijn deze studenten, zeker met een puur juridische achtergrond, doorgaans slecht toegerust om met plezier onze master te doorlopen. Kunnen selecteren is daarbij cruciaal voor ons om een diverse en gebalanceerde internationaal classroom in te kunnen richten, op het niveau waarop we zijn geaccrediteerd. Ze vraagt zich af welke ervaring andere masters hebben met dit punt.

Sigrid van Wingerden geeft aan dat de master Criminal Justice met BIO heeft afgesproken om geen afwijzingen te honoreren. Contact met BIO lijkt haar goed om dit in goede samenspraak te voltooien. Dit punt moet verder worden uitgezocht, ook vanuit internationaal recht is dit namelijk een probleem.

Matthias Haentjens geeft het belangrijk te vinden ruimte te hebben om een eigen oordeel te mogen hebben. Ton Liefwaard geeft aan dat dit kan, maar gekalibreerd moet worden hoe het verder zit.

Aangegeven wordt dat Janine Ubink het volgende punt al eerder heeft gezegd. Zij is vertrouwenspersoon en er zijn laatst meldingen geweest dat studenten werk hebben gebruikt van studenten, zonder toestemming. Dat is er kwalijk. Ton Liefwaard beaamt dat dit een zeer gevoelige zaak is. Besloten wordt om dit onderwerp later op te volgen.

Tot slot wordt aangegeven dat wat betreft het opnemen van colleges de huidige richtlijnen gevolgd dienen te worden. Deze vertellen ons dat de opnames enkel twee weken van tevoren mogen worden gedeeld.